

Fusie-effectrapportage Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie

Dit formulier

Deze fusie-effectrapportage maakt deel uit van de *Aanvraag fusietoets*.

Opsturen

Stuur dit formulier samen met het formulier *Aanvraag fusietoets* en de overige bijlagen naar:

Dienst Uitvoering Onderwijs

Postbus 30205

2500 GE Den Haag

Meer informatie

www.duo.nl

Ico/bvh 070-757 51 33 (werkdagen van 09.00 tot 13.00 uur)

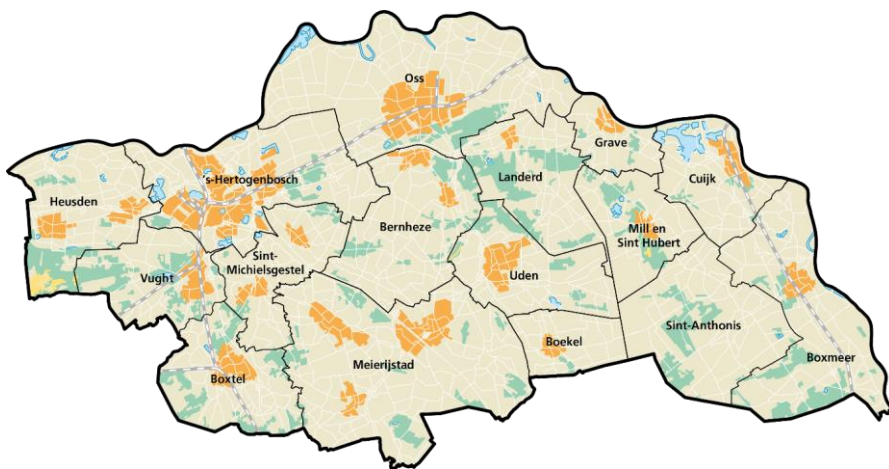
1 Motieven	
1.1 Wat zijn de redenen en de noodzaak voor de fusie?	Het Koning Willem I College en De Leijgraaf staan voor een dubbele opgave. Enerzijds moeten zij adequaat reageren op de "reguliere" uitdagingen (we verwijzen o.a. naar de Kwaliteitsagenda en het Nationaal Programma Onderwijs) van het MBO: een betere aansluiting op het regionale arbeidsmarktperspectief, meer diversiteit in soorten opleidingen, een betere overgang van V(MB)O naar MBO en HBO, het vergroten van de toegankelijkheid en het studiesucces voor kwetsbare jongeren, het inhalen van de achterstanden en vertragingen ten gevolge van de Corona-crisis, de verdere vernieuwing en digitalisering van het onderwijs én het ontwikkelen van digitale vaardigheden en vaardigheden voor actief burgerschap. Anderzijds hebben zij te maken met een typisch Brabantse problematiek waar relatief veel mbo-instellingen (i.c. 9) actief zijn in een sterk veranderende economie en een niet optimaal functionerende arbeidsmarkt - waarvoor overheid en bedrijfsleven een extra beroep op het MBO doen - in combinatie met een bovengemiddelde krimp bij de kleinere ROC's en een inzettende krimp bij de grotere ROC's. Uit de basisprognoses van DUO blijkt een daling van 500.000 initiële studenten in 2020 naar circa 430.000 in 2030. Dit komt overeen met een gemiddelde afname van 15%. De gezamenlijke prognoses van het Koning Willem I College en De Leijgraaf gaan uit van een daling van het aantal studenten van 18.475 in 2020 naar 17.012 in 2024 (een daling van 8% ongewogen en 6% gewogen). De verwachte (ongewogen) krimp voor het Koning Willem I College tot 2030 is 12% en voor De Leijgraaf 14%. Het is onze maatschappelijke opdracht om een divers en toegankelijk aanbod voor de studenten in de regio Noordoost-Brabant te behouden met het oog op de kansengelijkheid en de toegang tot vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt. Door de dubbele opgave staat de effectieve invulling van deze maatschappelijke opdracht onder druk.

1.2 Wat zijn de alternatieven voor de fusie?	Voorafgaand aan de eerste gesprekken tussen het Koning Willem I College en De Leijgraaf over de fusie had De Leijgraaf een onderzoek laten uitvoeren naar de mogelijke samenwerkingspartners. Het Koning Willem I College kwam daar als voorkeur uit. Het Koning Willem heeft kennisgenomen van het rapport hierover en kan zich vinden in de conclusies. Na de intentieovereenkomst is een gezamenlijk onderzoek gestart naar de mogelijkheden van een duurzame en intensieve samenwerking. Gedurende het onderzoek, waarbij acht werkgroepen betrokken waren, zijn verschillende vormen waarin de duurzame en intensieve samenwerking gestalte kan krijgen meegenomen. Als alternatieven voor de fusie zijn benoemd de 'samenwerkingsovereenkomst' en het 'samenwerkingscollege'. Een samenwerkingsovereenkomst is een contractuele samenwerking tussen twee onderwijsinstellingen. Een samenwerkingsovereenkomst gaat vaak over slechts één of enkele onderwerpen waarvoor wordt samengewerkt. De overeenkomst bevat een precieze beschrijving van de verplichtingen over en weer voor een bepaalde duur en kan dus worden beëindigd. Een samenwerkingscollege is een samenwerking tussen twee of meer bekostigde MBO-instellingen gericht op het aanbieden van (clusters) van opleidingen, aangestuurd door een gezamenlijke directie die verantwoording aflegt aan de afzonderlijke besturen. De besturen van de instellingen moeten met het oog op de samenwerking een samenwerkingsovereenkomst sluiten waarbij de afspraken die moeten worden gemaakt deels in de wet zijn verankerd en deels aan de vrijheid van partijen is gelaten. Daarbij moet worden gezorgd voor eensluidende onderwijs- en examenregelingen voor de beroepsopleidingen die onderdeel vormen van het samenwerkingscollege. Deze samenwerkingsvormen zijn naast de fusie-vorm voorgelegd aan de werkgroepen die vervolgens – op basis van de door hen geïnventariseerde effecten van een duurzame en intensieve samenwerking – de voorkeur gaven aan de fusie-vorm.
1.3 Zijn deze alternatieven door het bestuur onderzocht?	Het onderzoek naar de effecten van een intensieve duurzame samenwerking is door meerdere werkgroepen onder leiding van een stuurgroep uitgevoerd. Tijdens de eerste fase van het onderzoek is door de werkgroepen onderzocht waar de voorkeur van de samenwerkingsvorm naar uit gaat: een samenwerkingsovereenkomst, een samenwerkingscollege of een fusie. Door de werkgroepen is aangegeven dat – op basis van de geïnventariseerde effecten – de voorkeur uitgaat naar een fusie. Ook aan de Ondernemingsraad en de Studentenraad is deze vraag voorgelegd en ook zij gaven aan dat de voorkeur uitgaat naar een fusie. Deze conclusie wordt onderschreven door de partners in de regio, zoals blijkt uit de stakeholders overleggen en de adhesiebetuigingen. Voorts is ook vanuit de governance-afdelingen van beide ROC's de voorkeur voor een fusie aangegeven. Tenslotte hebben ook de Raden van Toezicht van beide ROC's ingestemd met het advies om voor de vorm fusie te kiezen. De voorkeur voor een fusie is ingegeven door de beperkingen van de andere vormen welke zijn: het ontbreken van een helder wettelijk kader, gebrekkige transparantie door bestuurlijke complexiteit, dubbelures, kans op extra kosten in geval van btw-druk op onderlinge inzet medewerkers, administratieve complexiteit, bureaucratie en onvoldoende wendbaar om responsief te zijn. Met een volledige samensmelting van mensen en middelen worden deze inefficiënties voorkomen.
2 Tijdsbestek	
2.1 Wat is de beoogde fusiedatum?	Door middel van een juridische fusie en bestuurlijke fusie uiterlijk per 1 januari 2022. Instellingsfusie is beoogd per 1 augustus 2022.
2.2 Welke onderwerpen moeten na de fusiedatum nog geregeld worden?	Ten tijde van de bestuurlijke- (WEB) én juridische fusie (boek 2 BW) worden de beide stichtingen samengevoegd onder één Raad van Bestuur en één Raad van Toezicht. De beide onderwijsinstellingen blijven in stand met een eigen BRIN-nummer, bekostiging e.d. zodat de onderwijsadministraties en onderwijs-logistieke processen zorgvuldig in elkaar geschoven kunnen worden. Gedurende de bestuurlijke fusie zullen de verdere voorbereidingen plaatsvinden ten einde per 1 augustus 2022 te komen tot een instellingsfusie. Bij de totstandkoming van de instellingsfusie zal één BRIN-nummer komen te vervallen en zal het fusieproces verder vorm krijgen.

3 Doelen

3.1 Wat wil het bestuur bereiken met de fusie?

Een stevig financieel fundament onder een fusieorganisatie waardoor een regionaal dekkend aanbod van kwalitatief hoogwaardig middelbaar beroepsonderwijs en educatie in stand blijft en op verantwoorde wijze past bij de maatschappelijke en economische ontwikkeling van Noordoost Brabant, waarbij we keuzemogelijkheden voor studenten optimaliseren ondanks de krimp. Wij waarborgen hierdoor duurzame kwaliteit, beschikbaarheid en toegankelijkheid van een breed, actueel en divers aanbod van beroepsonderwijs voor studenten (van 16 tot 67 jaar) in de regio Noordoost Brabant die gedegen vakmensen en participerende burgers willen worden en blijven. Hierdoor sluiten we aan op de eisen zoals geformuleerd door de minister van OCW in haar brief van 23 december 2020.

3.2 Wat zijn de gekwantificeerde doelen?	• Minimaal een sector-gemiddelde score op alle MBO-prestatie indicatoren: studierendement / tevredenheid studenten, medewerkers en bedrijfsleven / waardering van de Inspectie / verlaging van de VSV. • Een breed en divers aanbod aan opleidingen, zowel BBL, BOL als in het kader van Leven Lang Ontwikkelen (LLO) dat minimaal het aanbod beslaat dat beide onderwijsinstellingen voorafgaand aan de fusie hadden. • Het terugdringen van de huidige uitstroom van talenten uit de regio naar ROC's in andere regio's (10% van de vmbo-leerlingen uit de regio) de komende 5 jaar. • Een evenwichtige leeftijdsopbouw van het personeelsbestand door instroom van 194 medewerkers in de leeftijd van 25 tot 40 jaar. • Een verhoging van het budget voor innovatie met € 0,8 miljoen per jaar. Dit budget wordt ingezet voor de vernieuwing van het onderwijs en de verdere professionalisering van de onderwijsteams. • Een robuuste financiële huishouding waarbij de personele lasten maximaal 75% van de baten beslaan en het aandeel OP in het personeelsbestand structureel 70% is. • Een financiële beheersing van de kosten en investeringen resulterende in de volgende indicatoren als streefpercentages in 2025: - Solvabiliteit: 0,69 - Rentabiliteit: 2,87% - Liquiditeit: 1,30 - Huisvestingsratio: 7,10% - Weerstandvermogen: 42,31% • Een sector-conforme verhouding in vaste en variabele huisvesting, waarbij rekening is gehouden met m.n. de digitalisering van het onderwijs.
4 Effecten op diversiteit	
4.1 Hoe wordt gewaarborgd dat in een bepaalde regio de variatie van het onderwijsaanbod blijft bestaan?	Noordoost Brabant is in meerdere opzichten en in toenemende mate een samenhangende regio; historisch, economisch, vanuit het arbeidsmarktperspectief en sociaalmaatschappelijk. De diversiteit aan sectoren in de regio biedt de studenten een arbeidsmarkt waar het brede en diverse opleidingsaanbod van de onderwijsinstellingen op aansluit. Destijds is besloten om in de arbeidsmarktregio Noordoost Brabant twee onderwijsinstellingen in het middelbaar beroepsonderwijs op te richten. Door de krimp in studenten aantallen komt de continuïteit van een breed en toegankelijk opleidingen aanbod, in de nabijheid van de studenten, in de regio Noordoost Brabant in gevaar. Door de fusie ontstaat een fusieorganisatie met een krachtig financieel fundament dat het duurzaam investeren in een breed, gevarieerd en toegankelijk opleidingen aanbod in de regio borgt. Dit is op termijn voor beide organisatie in een standalone situatie niet mogelijk. Bovendien wordt door de fusie het aanbod voor de studenten in de regio Noordoost Brabant op een logische en samenhangende wijze bijeengebracht. Studenten en werknemers zien Noordoost Brabant als één gebied en willen in hun eigen regio opgeleid en bijgeschoold worden. Ook bedrijven, instellingen en overheden werken samen in clusters en samenwerkingsverbanden binnen dit gebied. Op dit moment is het aanbod aan opleidingen voor het overgrote deel over twee MBO-instellingen gespreid. Door de fusie blijft de huidige variatie volledig in stand en kunnen tegelijkertijd kostbare, kleine en arbeidsmarkt-relevante opleidingen langer overeind gehouden worden.

4.2 Wat is het effect op het aantal instellingen in de regio?	De gefuseerde organisatie streeft naar een breed gevarieerd opleidingsportfolio dat: - gemakkelijk bereikbaar is voor studenten uit de regio Noordoost Brabant; - afgestemd is en met het bedrijfsleven wordt georganiseerd; - inhoudelijk aansluit op de programma's van het VMBO en HBO; - voorzieningen in de regio als VAVO, inburgering, NT2, Entree aanbiedt dichtbij de woonplaatsen van de verschillende doelgroepen; - zo veel als mogelijk in de nabijheid van de VMBO scholen wordt georganiseerd; - herkenbaar voor studenten en ouders is georganiseerd; - meerdere keuzes biedt aan studenten qua onderwijsmodellen. Het huidige portfolio van de afzonderlijke ROC-instellingen wordt daarom in stand gehouden. Het is echter niet uitgesloten dat gelijke opleidingen worden samengevoegd wanneer dalende studentenaantallen dat noodzakelijk maken. Als opleidingsteams van gelijke opleidingen aangeven dat het wenselijk is opleidingen samen te voegen, bijvoorbeeld op verzoek van het bedrijfsleven, zal dit overwogen worden. Vanzelfsprekend wordt ook met een breed portfolio aan opleidingen, continu gestreefd naar synergievoordelen op het gebied van onderwijsontwikkeling, professionaliserings-programma's, BPV-plaatsen, BBL programma's, LLO-aanbod en personeelsuitwisselingen. Op dit moment zijn het Koning Willem I College en De Leijgraaf de enige MBO instellingen die actief zijn in de regio Noordoost Brabant. Door de fusie zal er één MBO instelling in de regio Noordoost Brabant over blijven. Het effect op de MBO instellingen in de naburige regio's (regio's Midden Brabant: ROC Tilburg / Zuid-Oost Brabant: Summa College en ROC Ter Aa / Gelderland: ROC Nijmegen) zal minimaal zijn. Zij zijn vooral gericht op de eigen regio's en stemmen samen met het Koning Willem I College en De Leijgraaf aandachtspunten in het kader van m.n. de macrodoelmatigheid af binnen het samenwerkingsverband Kennispact MBO Brabant. Vanuit de omliggende ROC's wordt het voornemen van het Koning Willem I College en De Leijgraaf om te gaan fuseren ondersteund.
--	--

4.3 Wat is het effect op het aantal vestigingen van instellingen die in de regio actief zijn?	De fusieorganisatie heeft meerdere vestigingen. <u>Koning Willem I College:</u> Eigendom-Huur (aandeel m2): 76% -24% Eigendom: • Vlijmenseweg 2 ('s-Hertogenbosch) • Onderwijsboulevard 3 ('s-Hertogenbosch) • Weidonklaan 99 + 100 ('s-Hertogenbosch) Huur: • Marathonloop 11 ('s-Hertogenbosch) • Rietveldenweg 22 ('s-Hertogenbosch) • Stadionlaan 53 ('s-Hertogenbosch) • Sint Jorisstraat 129 ('s-Hertogenbosch) • Jacob van Maerlantstraat 4 ('s-Hertogenbosch) • De Kleine Elst 11 (Rosmalen) • Meester Vriensstraat 2 (Rosmalen) <u>De Leijgraaf:</u> Eigendom-Huur (aandeel m2): 80% -20% Eigendom: • Euterpelaaan 100 (Oss) • Muntelaar 10 (Veghel) • Jan van Cuijkstraat 52 (Cuijk) Huur: • Gasstraat-Oost 12 (Oss) • Nelson Mandela Boulevard 4 (Oss) • Beversestraat 20 (Cuijk)) • Noordkade (Veghel) • Muntelaar 11 (Veghel) • Udenseweg 2 (Uden) Door de krimp en nieuwe opleidingsconcepten wordt de huisvestingsbehoefte weliswaar kleiner maar de huidige spreiding van locaties over de vier steden blijft in de komende 5 jaar onverkort gehandhaafd. De spreiding zal gehandhaafd blijven, echter we zullen wel het aantal locaties terugbrengen. De infrastructuur in het gebied is goed. De overgrote meerderheid van de opleidingen is, zelfs vanuit "de randen" van de regio, per openbaar vervoer binnen één uur te bereiken. Voor jongeren in een kwetsbare positie wordt voldaan aan de 30 minuten signaalwaarde. De fusie verandert niets aan deze bereikbaarheid. Niet uitgesloten is dat enkele kleine opleidingen vanwege economische redenen op termijn geconcentreerd moeten worden op één locatie. Dat kan op individueel niveau effect hebben op de reistijd maar daar staat tegenover dat de betreffende opleiding niet verdwijnt, maar "in de buurt" beschikbaar blijft. Gelijke opleidingen die nu in verschillende steden zijn gehuisvest blijven zo lang als mogelijk intact. De onderling verschillende onderwijsaanpak, doch in lijn met de gemeenschappelijke visie op onderwijs, biedt studenten diversiteit in hun keuze welke aanpak het beste bij hen past.
--	--

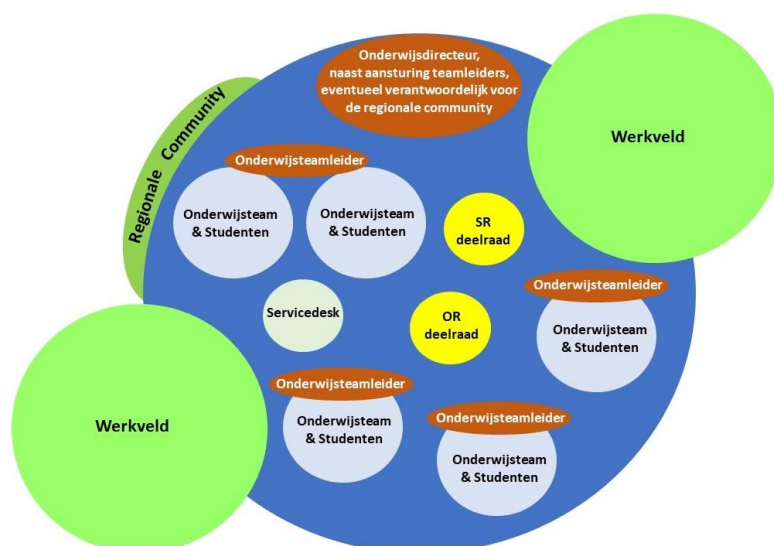
4.4 Wat is het effect op het opleidingsaanbod in de regio?	De regio Noordoost Brabant is een overzichtelijke en cultuur-historisch en economisch samenhangende regio. Arbeidskrachten, studenten en bewoners bewegen zich in grote mate binnen deze regio. Tegen deze achtergrond is het belangrijk dat in de regio een compleet en divers aanbod aan MBO-opleidingen beschikbaar is en blijft. De fusieorganisatie kan dat en bovendien biedt de fusie een krachtig financieel fundament, niet alleen om reguliere opleidingen (BBL, BOL en LLO) te handhaven maar ook om kleinere opleidingen overeind te houden, te combineren, de kwaliteit daarvan te verhogen door gezamenlijke investeringen en om het aanbod uit te bouwen naar andere doelgroepen. Alle domeinen die in de standalone situatie onderdeel zijn van het aanbod van de afzonderlijke ROC's kunnen gehandhaafd worden, met daarin een breed en divers pakket aan opleidingen. Zonder de fusie zal dat op termijn niet mogelijk zijn. Vooralsnog wordt niet voorzien een opleiding stop te zetten, tenzij er een onverwachte scherpe daling is van deelnemersaantallen. De kritische opleidingen met lage deelnemersaantallen, waren in de standalone situatie al kritisch en door eerdere maatregelen geborgd. Middels bestuurlijk overleg (m.n. binnen het Kennispact MBO Brabant), in het kader van macrodoelmatigheid, zijn deze opleidingen al eerder als uniek gelabeld en worden uitgevoerd door één van beide ROC's. De Leijgraaf heeft in het schooljaar 2020-2021 besloten de VAVO-activiteiten, vanwege sterk krimpende leerlingaantallen, stop te zetten en over te dragen aan het Koning Willem I College.

4.5 Wat zijn de verwachte effecten op het vestigingsniveau?

De fusieorganisatie wordt binnen regionale communities om de onderwijsteams heen georganiseerd zodat de menselijke maat en de focus op de studenten gewaarborgd blijven. Elk onderwijsteam heeft een vaste thuisbasis in de regio. Er zijn zo'n 50 onderwijsteams die bestaan uit 15 tot 20 fte docenten en andere professionals die beroepsonderwijs verzorgen voor 250 á 350 studenten. Binnen de kaders van het professioneel statuut is een onderwijsteam verantwoordelijk voor de uitvoering, kwaliteit en voor de innovatie van het onderwijs. Er wordt gewerkt vanuit een gedragen visie op leren, werken en organiseren.

Elk team ontwikkelt gepersonaliseerde trajecten, borgt de kwaliteit van zijn professioneel handelen, bouwt en onderhoudt netwerken met bedrijven/maatschappelijke instellingen én organiseert de zorg voor studenten. De onderwijsteams zijn het vaste aanspreekpunt voor de studenten en de ouders. Elke locatie beschikt bovendien over een "servicedesk" waar studenten en medewerkers terecht kunnen voor o.a. administratieve zaken. De onderwijsteams zijn binnen de centrale kaders "zelf organiserend" en hebben veel professionele ruimte. Hiermee kunnen de onderwijsteams niet alleen fungeren als aanspreekpunt in de richting van studenten en ouders maar is ook de dagelijkse leiding van het onderwijsteam voor de docenten zichtbaar en aanspreekbaar.

Hieronder een schematische weergave van een regionale community.

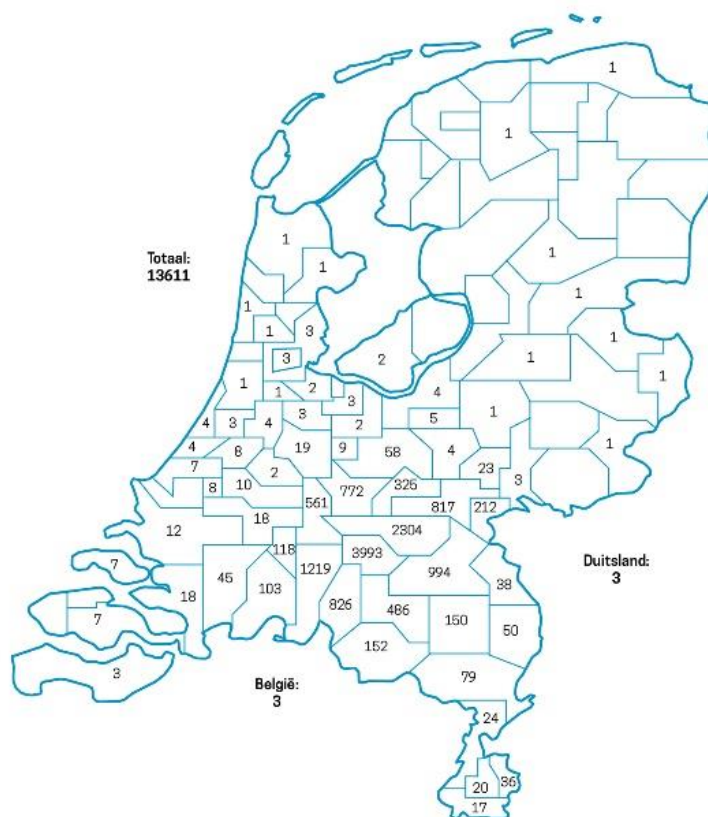

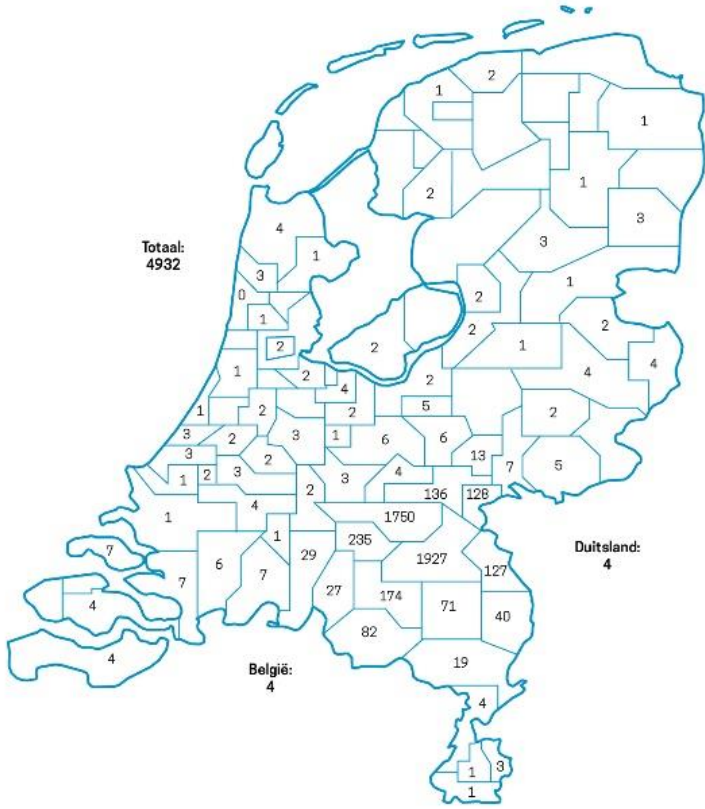
5.1 Welke keuze uit onderwijsaanbieders hebben deelnemers na de beoogde fusie? In welk opzicht verandert de huidige keuze door de beoogde fusie?

Door de fusie neemt het aantal MBO aanbieders in de regio Noordoost Brabant af van 2 naar 1, maar de variatie in het opleidingsaanbod blijft minstens gelijk. Uit de gesprekken met studenten blijkt dat, naast de kwaliteit en het imago van de onderwijsinstelling, de bereikbaarheid en nabijheid van de onderwijsinstelling doorslaggevend zijn voor hun keuzes. In de steden in de regio Noordoost Brabant blijven diverse locaties bestaan in de vier steden ('s-Hertogenbosch, Oss, Meierijstad en Cuijk), in die zin blijft de keuzevrijheid gelijk.

Het merendeel van de studenten aan beide onderwijsinstellingen komt uit de regio. Daarnaast is het voedingsgebied van m.n. het Koning Willem I College groot. Het effect van de fusie heeft waarschijnlijk geen gevolgen voor dit voedingsgebied.

Voedingsgebied Koning Willem I College:

	Voedingsgebied De Leijgraaf:
5.1a Hebben deelnemers een reële keuze uit onderwijsaanbieders?	Na de fusie blijft er in de nabijheid van de studenten een gedifferentieerd aanbod aan MBO-opleidingen beschikbaar in de steden in Noordoost Brabant. De fusie biedt een gezonde basis voor vergroting van het aantal opleidingen en voor vraaggerichte spreiding van aanbod over locaties. Door de bundeling van krachten kunnen bovendien opleidingen met voldoende volume aan studenten en arbeidsmarktrelevantie dichtbij 'de bron' (het VMBO) georganiseerd worden waardoor instroom en doorstroom worden gestimuleerd.
5.2 Wat zijn de effecten van de fusie op de spreiding en omvang van de betrokken rechtspersonen in de regio? Benoem daarbij zowel de voor- en nadelige effecten van de voorgenomen fusie.	De spreiding en variatie in opleidingsaanbod blijft na de fusie in de regio minimaal gelijk. De omvang van het aantal betrokken rechtspersonen neemt af. We gaan van twee juridische entiteiten naar één juridische entiteit met één BRIN-nummer. De fusie stelt de betrokken rechtspersonen in staat om het aanbod en de diversiteit aan opleidingen voor de studenten en het werkveld te behouden. De nabijheid en de toegankelijkheid, de menselijke maat, van het beroepsonderwijs blijft tevens behouden. Als er geen fusie plaats vindt komt de continuïteit van het aanbod aan, en de toegankelijkheid van, de opleidingen (op de korte termijn voor De Leijgraaf en voor de langere termijn voor het Koning Willem I College) onder druk te staan.

5.3 Welke voorzieningen zijn er?	In de fusieorganisatie zien de voorzieningen er als volgt uit: - Er zijn op dit moment 19 locaties. De locaties blijven geconcentreerd in de 4 steden ('s-Hertogenbosch, Oss, Meierijstad, Cuijk) binnen de regio. - Onderwijsteams hebben op één van de locaties hun thuisbasis en zijn daar zichtbaar en aanspreekbaar voor studenten, ouders en bedrijven. - Elke locatie heeft een "servicedesk" voor studenten die vanuit de centrale organisatie wordt bemenst zodat continuïteit en kwaliteit gegarandeerd zijn. De mate van openstelling van het servicepunt is afhankelijk van de grootte van een locatie. - We gaan werken met 'regionale communities' waar het onderwijs dicht tegen het werkveld in de regio gesitueerd is. Deze regionale communities zijn ontmoetingsplaatsen tussen studenten, docenten, bedrijven en overheden, en vormen een platform voor samenwerking en innovatie. - Door de krimp van het aantal studenten, de digitalisering van het onderwijs en de strategie om zoveel mogelijk opleidingen bij de bedrijven / maatschappelijke instellingen op locatie van die bedrijven / instellingen aan te bieden neemt de huisvestingsbehoefte af.
5.4 Wat zijn de gevolgen voor de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de voorzieningen?	Daar waar mogelijk gaan we de ondersteuning op locatie organiseren. Daar waar dit, i.v.m. efficiency en standaardisering, niet mogelijk is zal het servicepunt de koppeling zijn tussen de medewerkers en studenten op de locaties en de gecentraliseerde ondersteuning. Daardoor is de ondersteuning in hoge mate beschikbaar en toegankelijk voor studenten én medewerkers. Door de goede spreiding van de locaties over de regio zijn de voorzieningen goed bereikbaar, ook per openbaar vervoer.
5.5 Wat zijn de gevolgen voor andere belanghebbende partijen? Beschrijf hier in ieder geval het effect op het (regionale) bedrijfsleven.	Met de fusie wordt aangesloten bij onze wens, én die van externe stakeholders, om door de krachten te bundelen de financiële waarborgen voor de langere termijn te versterken en de vernieuwingsruimte (innovatie) van beide ROC's te stimuleren. Hierdoor worden we in staat gesteld om inhoud te geven aan een onderwijsinstelling overstijgende en richting gevende - innovatieve - beleidsagenda voor de regio. De fusie maakt verder een (nog) betere afstemming mogelijk tussen de specifieke leerwensen van de studenten en de arbeidsmarktwensen vanuit het bedrijfsleven. Beide ROC's maken reeds jaren deel uit van de regionale overlegstructuren met onderwijs, bedrijfsleven en overheid. Door de fusie wordt de slagkracht binnen de regio versterkt en zijn we beter in staat het opleidingsaanbod eenduidig te clusteren rond de verschillende regionale arbeidsmarktvraagstukken. Wij doen dit in de vorm van regionale communities. De fusie biedt bovendien het brede fundament dat nodig is om het aanbod van opleidingen continu en in co-creatie met het bedrijfsleven up-to-date te houden voor de arbeidsmarkt en op maat voor nieuwe doelgroepen en veranderende opleidingswensen. De fusie wordt door de stakeholders (w.o. het regionale bedrijfsleven) ondersteund, getuige de adhesiebetuigingen.
5.6 Wat zijn de effecten op de onderwijskundige diversiteit van het onderwijsaanbod in de regio? Benoem daarbij zowel de voor- en nadelige gevolgen van de voorgenomen fusie.	Door de fusie zal de onderwijskundige diversiteit van het onderwijsaanbod toenemen. Door de digitalisering ('blended onderwijs') van het onderwijs en het onderwijs modulair in te richten kan voldaan worden aan de verschillende behoeften van de verschillende doelgroepen, met voor iedere student een gepersonaliseerd gemaakt onderwijsaanbod. Er wordt structureel budget vrijgemaakt voor de innovatie van het onderwijs en ter versterking van de onderwijsteams ("teams aan zet"). Daarbij gaat het niet alleen om de aanpassing van het onderwijs aan onze onderwijsvisie maar ook om het op maat maken van onze programma's voor "nieuwe studenten" in het kader van LLO, omscholen, afstand tot de arbeidsmarkt, inburgering e.d.. Tijdens de transitiefase wordt minstens € 1 mln. aan het vermogen onttrokken om de onderwijsvernieuwing (innovatie) met de partners in de regio te stimuleren.

6 Kosten en baten	
6.1 Welke financiële kosten en baten zullen er zijn?	Beide instellingen hebben individueel een negatieve exploitatie begroot voor 2022 e.v.. Geconsolideerd (als fusieorganisatie) zal de exploitatie vanaf 2023 resulteren in een positief resultaat. De belangrijkste positieve financiële effecten van de fusie openbaren zich in meer mogelijkheden voor innovatie en onderwijsvernieuwing, een lager aandeel van ondersteunend personeel als onderdeel van de totale salarislasten en een verbetering in de student/docent ratio. Na de fusie zal vanaf het boekjaar 2023 volgens de geconsolideerde meerjarenprognose een significant financieel voordeel worden behaald. Deze positieve resultaatontwikkeling zal zich versterkt voortzetten richting 2025 in de geconsolideerde cijfers ten opzichte van de stand alone meerjarenprognoses. Dit geprognosticeerde positieve en geconsolideerde resultaat zal naar verwachting oplopen in 2025 tussen de € 4,6 mln en € 6,9 mln. Bovendien zijn in deze cijfers de transitiekosten, zoals onderstaand vermeld, reeds in de berekeningen van de scenario's meegenomen. Hierdoor kan structureel uit de normale bedrijfsvoering extra geld beschikbaar komen voor de ontwikkeling van het onderwijs. De belangrijkste kosten in het kader van de fusie zullen zich vooral bewegen op het gebied van HR (flankerend beleid) zodat krimp en reductie zonder gedwongen ontslagen kunnen plaatsvinden. Daarnaast zullen investeringen plaatsvinden op het gebied van m.n. ICT en onderwijslogistiek. Hiermee zal vooral ook een efficiëncyslag plaatsvinden. Het transitiebudget bedraagt in totaal € 9 mln. Deze zijn verdeeld over de jaren 2022 t/m 2024. Het betreffende budget voor de financiering van de transitiefase zal dus niet ten laste komen van het onderwijsbudget.
6.2 Is de continuïteit voldoende gewaarborgd?	Door een samenvoeging zal de sterke financiële positie van Koning Willen I College voldoende zijn om de wat zwakkere positie van De Leijgraaf op te vangen. Beide organisaties zijn nu in de kern financieel op orde. De sterke verankering van het Koning Willem I College in de regio 's-Hertogenbosch en van De Leijgraaf in het regionale gebied rond de steden Oss, Meierijstad en Cuijk, biedt mogelijkheden om efficiënter en daardoor voordeliger te werken en de sterke kanten van beide scholen te benutten. De schaalvoordelen kunnen daarbij al snel gerealiseerd worden. Zonder de fusie beschikken beide organisaties niet over de schaalvoordelen die verband houden met de fusie en staat de continuïteit van het opleidingsaanbod in de regio onder druk. Door de bovengenoemde financiële ontwikkeling uit de reguliere bedrijfsvoering na fusie, op basis van de structurele bekostiging, blijkt dat de financiële ratio's zich op een gezonde en deels bovengemiddelde wijze blijven ontwikkelen afgezet tegen de financiële ratio's die als gemiddelde voor de sector gelden. Hierdoor is de financiële continuïteit beter gewaarborgd dan in het geval van standalone vooruitzichten van beide instellingen. Bij het formuleren van de verschillende scenario's zijn de incidentele gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs niet meegenomen.

6.3 Wat zijn de risico's?	Als risico's zijn te noemen: - Toereikendheid financiële middelen. Beide instellingen hebben individueel een negatieve exploitatie begroot voor 2022 e.v.. Een risico kan de situatie zijn dat de vrij te maken middelen door de fusieorganisatie voor m.n. de transitie en innovatie uiteindelijk onvoldoende zijn. - De afname van studenten kan groter zijn dan de prognose. De Leijgraaf heeft sinds 2017 een afname van studentenaantallen en marktaandeel laten zien. - Het Koning Willem I College heeft een grotere flexibele schil in haar personeel dan De Leijgraaf. Als na een mogelijke fusie onverhoopt de formatie gereduceerd moet worden, kan dit betekenen dat een relatief groot deel van de reductie bij het Koning Willem I College valt. - De huisvestingslast is bij beide instellingen hoger dan het benchmarkgemiddelde. Die van De Leijgraaf is procentueel hoger dan die van het Koning Willem I College. - Leiderschap van de fusieorganisatie; deze dient besluitvaardig, transparant, verbindend en consistent te zijn, met oog voor de culturen van, en de mogelijke gevoelens van onzekerheid binnen, beide onderwijsinstellingen. Als kansen zijn te noemen: - Het creëren van een krachtig financieel fundament onder de fusieorganisatie. - Het leren van elkaars 'best practices'. - Verbetering ratio docent-student. Hierdoor wordt de doelmatigheid van het in stand houden van opleidingen hoger; de klassen zijn voller. - De aantrekkelijkheid van het beroepsonderwijs in de regio versterken waardoor o.a. de uitstroom van studenten uit de regio naar omliggende ROC's wordt gekeerd. - De Leijgraaf heeft veel kennis van het praktijkgedeelte van het onderwijs. De strategie 'de regio is je klaslokaal' betekent veel contacten en afstemming met het bedrijfsleven, een goede ontwikkeling van 'een leven lang leren' en één duidelijk gepositioneerd loket LLO voor de gehele arbeidsmarktregio. - Gezamenlijk (en daardoor efficiënter) de onderwijsvernieuwingen doorvoeren (digitalisering, blended leren). - Verlies aan marktaandeel van De Leijgraaf zal gecompenseerd worden met de fusie door het nieuwe Koning Willem I College. - Bij een fusie zal de formatie van de stafdiensten relatief afnemen. - Synergievoordelen in de overige lasten door schaalgrootte.
6.4 Welke niet-financiële kosten en baten zal de fusie opleveren?	De fusie leidt tot verdere verbetering van de kwaliteit van het onderwijs en meer professionaliteit van de onderwijsteams. Er is per saldo meer financiële ruimte voor vernieuwing van het onderwijs en van het onderwijsaanbod. Dit leidt tot ander onderwijs, gedifferentieerd, gedigitaliseerd en gepersonaliseerd, meer actueel en arbeidsmarkt relevant. Met als resultaat beter weerbare en wendbare vakmensen die overleefd weten te blijven in de turbulente arbeidsmarkt en tot meer participatie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Een belangrijke baten van de fusie is verder dat meer personeel beschikbaar is voor onderwijs en dat dit vanuit de centrale organisatie goed ondersteund wordt. Door de schaalgrootte wordt de fusieorganisatie een aantrekkelijker werkgever vanwege de ontplooiingsmogelijkheden. Ook de opbouw van het personeelsbestand wordt evenwichtiger door instroom van jonge mensen in de leeftijd van 25 tot 40 jaar. Hierdoor verbetert de werkgeverspositie van de fusieorganisatie op de arbeidsmarkt. Door de fusie ontstaat een eenduidig platform voor overleg met overheden, (onderwijs)instellingen en bedrijfsleven in de arbeidsmarktregio, waardoor bestuurlijke drukte en versnippering verminderen. Door de bundeling van strategische en bestuurlijke kracht in één ROC wordt de fusieorganisatie een krachtige partner in vernieuwende regionale projecten en vele andere belangrijke samenwerkingsvormen op het gebied van arbeidsmarkt en economische ontwikkeling in Noordoost Brabant.

7 Effecten op personeel en deelnemers	
7.1 Wat zijn de gevolgen voor voorzieningen (zoals de dienstverlening aan deelnemers)?	Door de fusie bieden we meer diversiteit, wat leidt tot meer aansluitingsmogelijkheden voor medewerkers en studenten (van 16 tot 67 jaar). Door de schaalvergroting lopen we minder risico betekenis en invloed kwijt te raken in de "grensregio's" van andere MBO scholen. Het vergroten van de regio betekent het vergroten van ons 'klaslokaal'. We vangen de krimp van de studentenaantallen op waardoor het aanbod aan opleidingen gecontinueerd wordt en de voorzieningen behouden blijven. Het onderwijs blijft dicht bij de studenten georganiseerd in onderwijsteams met ruime professionele bevoegdheden. Hetzelfde gebeurt met de ondersteuning die eveneens op locatie of via het "servicepunt" dichtbij studenten en docenten gepositioneerd wordt. Door de goede spreiding van de locaties over de regio zijn en blijven de voorzieningen goed bereikbaar, ook per openbaar vervoer. Met de studenten van zowel het Koning Willem I College als De Leijgraaf hebben voorafgaand en tijdens het fusieonderzoek diverse gesprekken plaatsgevonden. Zij staan positief tegenover de fusie mits de kwaliteit, de bereikbaarheid en de toegankelijkheid in stand blijven.
7.2 Welke effecten verwacht het bestuur op het schoolklimaat, de betrokkenheid van deelnemers bij de instelling en de betrokkenheid van het personeel bij de instelling?	Het Koning Willem I College en De Leijgraaf werken reeds op vele fronten samen. Tijdens het fusieproces is bovendien onderzoek verricht naar de culturen van beide organisaties. Deze blijken in grote mate met elkaar overeen te stemmen. De visies op het onderwijs van beide organisaties zijn nagenoeg gelijk. De onderwijsteams zijn in beide onderwijsinstellingen aan zet en rondom de studenten georganiseerd. De fusie als zodanig zal dan ook geen grote invloed hebben op het schoolklimaat. Wel zal de cultuur van beide organisaties in het kader van de vernieuwing van het onderwijs moeten bewegen in de richting van een meer op verandering (o.a. digitalisering) en meer extern gerichte cultuur. Na de fusie blijft de bestaande onderwijsinfrastructuur in stand. Het onderwijs wordt kleinschalig binnen regionale communities "op locatie" georganiseerd met onderwijsteams die vanuit centrale kaders voldoende professionele ruimte (autonomie) en adequate ondersteuning hebben. Ondersteuning op locatie is en blijft ook beschikbaar voor de studenten. Meerwaarde van de fusie voor de studenten: - Verspreid over de regio (in de nabijheid) - Brede keuze opleidingen en BPV - Gepersonaliseerd onderwijs - Herkenbaarheid (een menselijke identiteit) - Opleiden met en in het bedrijf - Wendbaar en gedigitaliseerd - Leven Lang Ontwikkelen Gedurende de onderzoeksfase zijn o.a. diverse interactieve live events en gesprekstafels georganiseerd om de medewerkers bij het fusieproces te betrekken. Ook in de volgende fasen van de fusie zal aandacht worden besteed aan het stimuleren van de betrokkenheid van het personeel bij de fusie en de daarbij behorende transitie.
7.3 Wat zijn de gevolgen voor andere belanghebbende partijen?	We hebben voor en tijdens het fusieonderzoek de maatschappelijke partners (in meerdere gespreksrondes) geïnformeerd over de achtergronden van het voornemen om tot een fusie aan te gaan en hen om feedback gevraagd. Zij staan positief tegenover een fusie. Overheid en bedrijfsleven zien de fusie als een belangrijke impuls om tot een innovatieve en integrale aanpak te komen voor de uitdagingen waar de regio Noordoost Brabant voor staat. De scholen (VO, VMBO, HBO) in de regio zien dit als een kans om tot een verdergaande samenwerking te komen. Daarnaast is er ook afstemming geweest met de onderwijsvakbonden. Ook zij zien de fusie als een logische stap voor beide ROC's.

7.4 Wat zijn de gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden, het personeelsbeleid en de medezeggenschap?	Geen gedwongen ontslagen als gevolg van de fusie. Alle medewerkers behouden hun arbeidsrechtelijke positie. We hanteren dezelfde CAO. Secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden moeten op elkaar afgestemd worden, hetgeen kan leiden tot kostenverhogingen. Het Koning Willem I College en De Leijgraaf voeren een verschillend personeelsbeleid. Dit zal op elkaar afgestemd en geharmoniseerd moeten worden. De wijze waarop in beide onderwijsinstellingen het uitgangspunt 'de teams aanzet' vorm heeft gekregen vertoont grote overeenkomsten en ligt in lijn met de ontwikkelrichting van de fusieorganisatie. De ondernemingsraden participeren intensief en actief in het fusieonderzoek en stemmen in met de fusieplannen. Het gezamenlijk voornemen is om de medezeggenschap van de ondernemingsraden vanaf 1 augustus 2022 bij één Ondernemingsraad te leggen. Formeel juridisch kan pas na 1 augustus 2022, als er sprake is van een institutionele fusie, één Ondernemingsraad worden ingesteld en zullen de beide onderwijsinstellingen hun ondernemingsraden gedurende de bestuurlijke fusie behouden. Gedurende de overgangperiode zijn beide ondernemingsraden voornemens te werken met een Tijdelijke Ondernemingsraad (TOR), die optreedt namens beide ondernemingsraden. Uitvoering van dit voornemen zal in goed overleg en gefaseerd worden uitgevoerd. Ook met de medewerkers van het Koning Willem I College en De Leijgraaf hebben voorafgaand en tijdens het fusieonderzoek diverse gesprekken plaatsgevonden. Zij staan positief tegenover de fusie en wijzen er met name op dat er zorgvuldige aandacht is voor de culturaspecten en de samenwerking tussen de fusiepartners.
7.5 Wat zijn de gevolgen voor de betrokkenheid van deelnemers, hun motivatie en hun mogelijkheden tot medezeggenschap?	De studentenraden van het Koning Willem I College en De Leijgraaf zijn op eenzelfde wijze periodiek geïnformeerd en stemmen in met de fusieplannen. Het gezamenlijk voornemen is om vanaf 1 augustus 2022 de medezeggenschap van de studenten bij één Studentenraad te leggen. Formeel juridisch kan pas na 1 augustus 2022, als er sprake is van een institutionele fusie, één Studentenraad worden ingesteld en zullen de beide onderwijsinstellingen hun studentenraden gedurende de overgangperiode behouden. Uitvoering van dit voornemen zal in goed overleg en gefaseerd (rekening houdende met de zittingstermijn van de huidige raden) worden uitgevoerd. De verwachting is dat deze nieuwe structuur geen gevolgen heeft voor betrokkenheid en motivatie van de studenten. Indien opportuun worden in goed overleg decentrale studentenraden (deelraden) ingesteld.
8 Communicatie en evaluatie	
8.1 Op welke manieren en via welke kanalen worden de belanghebbenden betrokken bij het fusieproces?	Op diverse wijzen zijn alle betrokkenen (studenten, medewerkers, het werkveld en overheden) intensief geïnformeerd over de onderzoeksfases en de uitkomsten hiervan. Via nieuwsbrieven, live events voor de medewerkers, gesprekstafels met studenten, medewerkers en het werkveld (bedrijfsleven, gemeenten etc.), perspublicaties en brieven richting de studenten en de ouders. We zullen deze communicatie-aanpak continueren en verder intensiveren tot de formele fusie en daarna.

8.2 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd of de doelen van de fusie zijn bereikt?	De nieuwgevormde Ondernemingsraad en Studentenraad worden betrokken bij de evaluatie, of de doelen van de fusie zijn bereikt en welke effecten de fusie in de praktijk heeft op het opleidingsportfolio en de onderlinge samenwerking. Beide evaluaties worden minimaal eenmaal per jaar geagendeerd in de vergaderingen van zowel de Raad van Toezicht als de Ondernemingsraad en Studentenraad. Twee jaar na de fusiedatum zullen wij een midterm review houden om te bepalen of de doelstellingen die in de fusie documenten zijn geformuleerd ook daadwerkelijk worden gehaald en eventuele bijstellingen doorvoeren. Ook deze midterm review is onderwerp van overleg met Raad van Toezicht, Ondernemingsraad en Studentenraad. Ter onderbouwing van de bevindingen in de evaluaties worden in de periode tot 2024 jaarlijks en daarna tweejaarlijks tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd bij medewerkers en bij studenten. Met de stakeholders in de regio (w.o. overheden, bedrijfsleven, collega-scholen) zullen jaarlijks gesprekstafels georganiseerd worden om de ervaringen met elkaar te delen en eventuele verbeteracties te formuleren. Tot slot wordt éénmaal per vier jaar een visitatierapport/ managementreview opgesteld over de maatschappelijke prestaties van de fusieorganisatie.
8.3 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd wat de effecten (vooral op de punten van spreiding, omvang, variëteit en keuzevrijheid) zijn?	Jaarlijks wordt in de vergaderingen van de Raad van Toezicht, de Ondernemingsraad en de Studentenraad geëvalueerd wat de effecten van de fusie zijn. Een evaluatie van de effecten zal ook meegenomen worden in de midterm review, de tevredenheidsonderzoeken en het visitatierapport (zie 8.2).

Toelichting

Deze Fusie-effectrapportage is door de Colleges van Bestuur van het Koning Willem I College en De Leijgraaf vastgesteld. Het Beslisdocument maakt onderdeel van de Fusie-Effectrapportage. Op basis van deze rapportages, en na goedkeuring door de Raden van Toezicht van beide ROC's, hebben de Colleges van Bestuur van beide ROC's een voorgenomen besluit tot fusie genomen. Na de positieve adviezen van de medezeggenschapsorganen op dit voorgenomen besluit is instemming bereikt met de medezeggenschapsorganen en de Colleges van Bestuur van beide ROC's terzake de voorgenomen fusie tijdens de op overeenstemming gerichte overleggen. Voorts hebben de Colleges van Bestuur van beide ROC's op 10 juni 2021 het besluit genomen tot het doen van de aanvraag van goedkeuring van de Minister voor de fusie conform het bepaalde in de Wet Educatie Beroepsonderwijs, door indiening van deze Fusie-Effectrapportage.

Algemeen

Dit formulier is bijlage 2 bij de Regeling en beleidsregels fusietoets in het onderwijs.